

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 5535
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 536
Ημερομ. Κατάθεσης: 22/5/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 22 Μαΐου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ και ΑΚΕ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΞΙΟΤΙΜΟΥΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ:

1. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σταύρο Ν. Παπασταύρου
2. Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Κυριάκο Πιερρακάκη
3. Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Νίκο Παπαθανάση
4. Υπουργό Εσωτερικών, κ. Θεόδωρο Λιβάνιο

ΘΕΜΑ: «Ο "Ξαφνικός Θάνατος" της Δυτικής Μακεδονίας το 2026: Η εγκληματική επιτάχυνση της απολγνιτοποίησης, η κατάρρευση του συστήματος τηλεθέρμανσης, η μαζική δημογραφική αιμορραγία και το χωροταξικό αδιέξοδο των ΑΠΕ»

Κύριοι Υπουργοί,

Ο Μάιος του 2026 θα καταγραφεί με μελανά γράμματα στη σύγχρονη οικονομική ιστορία της χώρας ως το δραματικό σημείο καμπής όπου μια ολόκληρη περιφέρεια, η Δυτική Μακεδονία, η οποία επί έξι δεκαετίες αποτέλεσε την ενεργειακή ραχοκοκαλιά της πατρίδας μας, αφέθηκε από το κεντρικό κράτος να οδηγηθεί σε μια ανεξέλεγκτη, βίαιη βιομηχανική, οικονομική και κοινωνική κατάρρευση.

Παρά τις αρχικές κυβερνητικές διαβεβαιώσεις, όπως αποτυπώθηκαν στο “Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα” (ΕΣΕΚ) για μια δήθεν σταδιακή, μελετημένη και “Δίκαιη” Μετάβαση με ορίζοντα το 2028, οι ραγδαίες εξελίξεις, η έλλειψη Εθνικής διαπραγμάτευσης για τα δικαιώματα εκπομπών CO₂, και η βίαιη επίσπευση των χρονοδιαγραμμάτων για το 2026, βύθισαν την περιοχή σε καθεστώς απόλυτου “ξαφνικού θανάτου”.

Στις 15 Μαΐου 2026, έκλεισε οριστικά ο ιστορικός Ατμοηλεκτρικός Σταθμός (ΑΗΣ) Αγίου Δημητρίου, χάνοντας 1.500 MW ισχύος βάσης, μια ενέργεια που πυροδότησε ένα δίκαιο κύμα απεργιών και ένα πρωτοφανές παλλαϊκό συλλαλητήριο στις 20 Μαΐου στην Κοζάνη, με τη συμμετοχή άνω των 50 τοπικών φορέων. Ταυτόχρονα, αποτελεί Εθνικό σκάνδαλο το γεγονός ότι η υπερσύγχρονη μονάδα “Πτολεμαΐδα V”, μια κολοσσιαία στρατηγική επένδυση 1,5 δισεκατομμυρίου ευρώ του Ελληνικού λαού, προγραμματίζεται να σταματήσει την καύση λιγνίτη τον Σεπτέμβριο του 2026, για να μετατραπεί πολυέξοδα σε μονάδα φυσικού αερίου ανοικτού κύκλου, “Open Cycle Gas Turbine” (OCGT), απαξιώνοντας τα παρακείμενα ορυχεία και καταστρέφοντας χιλιάδες θέσεις εργασίας στην εξόρυξη.

Οι οικονομικές επιπτώσεις αυτών των αποφάσεων είναι βιβλικές. Η περιοχή έχει εισέλθει σε μια αναπτυξιακή “Κοιλιάδα Θανάτου”, καθώς η καταστροφή του παλαιού μοντέλου προηγείται της

ωρίμανσης του νέου. Περισσότερες από 3.000 άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας εξανεμίζονται το 2026, η τοπική ανεργία υπερβαίνει κατά πολύ το 11,6%, και ο μόνιμος πληθυσμός της Περιφέρειας μειώθηκε κατά το εφιαλτικό ποσοστό του 13,7% την περίοδο 2009-2024, καθιστώντας τη Δυτική Μακεδονία θύμα της μεγαλύτερης δημογραφικής αιμορραγίας (Youth Drain και Brain Drain) σε Εθνικό επίπεδο. Κρίσιμοι τοπικοί επαγγελματικοί κλάδοι, όπως οι ιδιοκτήτες Φορτηγών Δημόσιας Χρήσης (ΦΔΧ), οι οικοδόμοι και οι εμπορικοί σύλλογοι, εκπέμπουν ύστατο σήμα κινδύνου για τον οριστικό μαρασμό της αγοράς.

Παράλληλα με την ανεργία, το ύψιστο κοινωνικό αγαθό της θέρμανσης βρίσκεται υπό άμεση, υπαρξιακή απειλή. Η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Κοζάνης (ΔΕΥΑΚ) αναγκάστηκε να ανακοινώσει την οριστική διακοπή λειτουργίας της παραδοσιακής τηλεθέρμανσης για τη σεζόν 2025/2026, ήδη από τις 15 Μαΐου.

Με τη νέα, πανάκριβη “Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης” (ΣΗΘΥΑ) της ΔΕΗ (κόστους 80 εκατ. ευρώ) να μην αναμένεται πλήρως λειτουργική πριν τα τέλη του 2027, οι εκατοντάδες χιλιάδες κάτοικοι της ψυχρής Κλιματικής Ζώνης Δ βρίσκονται αντιμέτωποι με ακραία ενεργειακή φτώχεια ενόψει του χειμώνα 2026-2027. Η δε δημόσια θεσμική σύγκρουση μεταξύ της ΔΕΗ και της ΔΕΥΑΚ, με εκατέρωθεν βαρύτατες κατηγορίες για αδυναμία προμήθειας καυσίμου (Diesel), άρνηση έγκαιρης παραχώρησης εδαφών, φορολογικά βάρη ΦΠΑ που αρνείται να άρει το Υπουργείο Οικονομικών, και νομικά κωλύματα σύστασης της Διαδημοτικής Εταιρείας Τηλεθερμάνσεων Δυτικής Μακεδονίας (ΔΙΑ.ΤΗ.ΔΥ.ΜΑ), αναδεικνύει την παντελή, επικίνδυνη έλλειψη κυβερνητικού συντονισμού.

Κατέστη πλέον “Ηλίου Φαινότερον” ότι το πολλά υποσχόμενο κυβερνητικό αφήγημα των ΑΠΕ έχει μετατραπεί σε ένα περιφερειακό χωροταξικό παράδοξο εκμετάλλευσης. Η ανεξέλεγκτη αδειοδότηση έργων ΑΠΕ υπερφόρτωσε το τοπικό δίκτυο, οδηγώντας σε συνεχείς αναγκαστικές περικοπές παραγωγής και μηδενικές τιμές πώλησης. Η εξέλιξη αυτή στραγγαλίζει οικονομικά τους ντόπιους αγρότες και μικροεπενδυτές, οι οποίοι, έχοντας παρασυρθεί από τις κυβερνητικές εξαγγελίες για τη μεταλιγνιτική εποχή, προχώρησαν σε δανεισμό και επενδύσεις, με αποτέλεσμα σήμερα να βρίσκονται πλήρως εκτεθειμένοι και να απειλούνται με οικονομικό αφανισμό. Την ίδια ώρα, κολοσσιαία ιδιωτικά Mega-Parks δεσμεύουν τις εκτάσεις δίχως να προσφέρουν ανταποδοτικές, μόνιμες θέσεις εργασίας, αγνοώντας επιδεικτικά τις ρεαλιστικές προτάσεις του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΕΒΕ) Κοζάνης για θέσπιση ειδικού ανταποδοτικού τέλους.

ΕΡΩΤΩΝΤΑΙ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Α. Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Σταύρο Ν. Παπασταύρου

1. Με ποιο στρατηγικό, Εθνικό και ενεργειακό σκεπτικό επετράπη η βίαιη απόσυρση του ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου τον Μάιο του 2026, ενώ προηγουμένως, ήδη από το 2019, είχαν δαπανηθεί τεράστια ποσά του Ελληνικού λαού για την περιβαλλοντική αναβάθμιση των μονάδων Ι, ΙΙ, ΙΙΙ και V, βάσει της Οδηγίας 2010/75/ΕΕ, το κόστος των οποίων τελικά απαξιώθηκε και απομειώθηκε λογιστικά από τη ΔΕΗ; Πώς διασφαλίζεται η ευστάθεια του συστήματος, Base Load, χωρίς αυτόν τον πυλώνα;

2. Πώς δικαιολογείτε, όσον αφορά την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, την παύση της λιγνιτικής λειτουργίας της νεότευκτης μονάδας “Πτολεμαΐδα V”, επένδυσης 1,5 δισ. Ευρώ, τον Σεπτέμβριο του 2026, μετατρέποντάς την ουσιαστικά σε Stranded Asset; Γιατί απορρίπτετε πεισματικά την επίσημη πρόταση του ΕΒΕ Κοζάνης για τη διατήρησή της σε καθεστώς “Στρατηγικής Εφεδρείας”, όπως πράττει η Γερμανία, τουλάχιστον έως το 2028 ;
3. Σε ποιες συγκεκριμένες, θεσμικές ενέργειες συντονισμού έχετε προβεί ώστε να επιλυθεί άμεσα η καταστροφική διοικητική σύγκρουση μεταξύ ΔΕΗ και ΔΕΥΑΚ για την τηλεθέρμανση; Ποιος φορέας θα αναλάβει τελικά την εξασφάλιση, την αδειοδότηση και τη χρηματοδότηση των τεράστιων ποσοτήτων Diesel που απαιτούνται για τη λειτουργία των προσωρινών λεβήτων στον ΑΗΣ Καρδιάς για τον κρίσιμο χειμώνα 2026-2027; Αληθεύει η καταγγελία ότι η ΔΕΗ, την οποία εποπτεύετε, καθυστέρησε αδικαιολόγητα την παραχώρηση του απαραίτητου χώρου παρά τα επίμονα αιτήματα της ΔΕΥΑΚ από τον Φεβρουάριο 2025, προκαλώντας τη σημερινή ασφυξία;
4. Πώς προτίθεται το Υπουργείο σας να λύσει το απαράδεκτο φαινόμενο των εκτεταμένων περικοπών παραγωγής (curtailments) από τις ΑΠΕ, οι οποίες έχουν οδηγήσει σε απόλυτη οικονομική απόγνωση τους μικρούς τοπικούς παραγωγούς και τις ενεργειακές κοινότητες στη Δυτική Μακεδονία; Υπάρχει κυβερνητικό σχέδιο άμεσης αναστολής των fast-track αδειοδοτήσεων για τα τεράστια Mega-Parks μεγάλων ομίλων μέχρι να αναβαθμιστεί πλήρως το δίκτυο μεταφοράς;

B. Προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Κυριάκο Πιερρακάκη, και Προς τον Αναπληρωτή Υπουργό κ. Νίκο Παπαθανάση

5. Πώς ακριβώς σκοπεύει το Υπουργείο σας, ως διαχειριστής των Ευρωπαϊκών πόρων, να γεφυρώσει το τεράστιο μακροοικονομικό κενό της αναπτυξιακής “Κοιλιάδας Θανάτου” μεταξύ 2026 και 2028;
6. Ποιο είναι το ακριβές, πραγματικό ποσοστό απορρόφησης, σε τελικές εκταμιεύσεις προς την πραγματική οικονομία και όχι απλές λογιστικές εντάξεις, των πόρων του Ειδικού Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ), προϋπολογισμού 150 εκατ. ευρώ, που κατευθύνθηκε πράγματι σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις της Δυτικής Μακεδονίας, αντί να καταλήξει σε Εθνικούς κατασκευαστικούς κολοσσούς;
7. Προτίθεστε να υιοθετήσετε άμεσα την τεκμηριωμένη πρόταση του ΕΒΕ Κοζάνης για τη θεσμοθέτηση πρόσθετης ειδικής ανταποδοτικής εισφοράς 2%, συμπληρωματικά στο υφιστάμενο 3%, επί του τζίρου των τεράστιων σταθμών ΑΠΕ, άνω του 1 MW, που εγκαθίστανται στην περιοχή, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα ισχυρό, δεσμευμένο τοπικό ταμείο εκτιμώμενου ύψους 570,6 εκατ. Ευρώ, έως το 2030, για την τόνωση της τοπικής ρευστότητας; Εάν όχι, πώς θα αναπληρώσετε τα διαφυγόντα κέρδη της περιοχής;
8. Θα αποδεχθείτε το κοινωνικά δίκαιο αίτημα θεσμοθέτησης Ειδικού “Θερμικού Ισοδυνάμου Δίκαιης Μετάβασης”, λειτουργώντας στα πρότυπα του επιτυχημένου Μεταφορικού Ισοδυνάμου των νησιών, αποκλειστικά για την Κλιματική Ζώνη Δ, προκειμένου να προστατευθούν τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις από τις ήδη επιβεβαιωμένες, καταστροφικές αυξήσεις της τάξης του 35-40% στο κόστος της τηλεθέρμανσης;

9. Σκοπεύετε να καταθέσετε άμεσα νομοθετική ρύθμιση για την πλήρη απαλλαγή από τον ΦΠΑ ή τον εκμηδενισμό του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (ΕΦΚ) στο πετρέλαιο (Diesel) που θα χρησιμοποιηθεί, ελλείψει άλλης επιλογής, στους προσωρινούς λέβητες τηλεθέρμανσης για τη μεταβατική περίοδο 2026-2027, ώστε να μην μετακυλιστεί αυτό το δυσβάσταχτο, άδικο φορολογικό κόστος στην υπερχρεωμένη ΔΕΥΑ Κοζάνης και εν τέλει στους πολίτες;

Γ. Προς τον Υπουργό Εσωτερικών κ. Θεόδωρο Λιβάνιο

10. Με δεδομένο ότι η δημόσια ΔΕΥΑΚ δηλώνει ρητή αδυναμία επίσπευσης των απαραίτητων διαγωνισμών για τα αντλιοστάσια και τα δίκτυα της τηλεθέρμανσης λόγω των αυστηρών, εξαιρετικά χρονοβόρων διαδικασιών που επιβάλλει ο Ν.4412/2016, σκοπεύει το Υπουργείο Εσωτερικών να νομοθετήσει άμεσα έκτακτες, ταχείες διαδικασίες, Fast-Track, σύναψης δημοσίων συμβάσεων, ειδικά και αποκλειστικά για τα έργα τηλεθέρμανσης της Δυτικής Μακεδονίας, επικαλούμενο κρίσιμους λόγους ανωτέρας βίας και άμεσης προστασίας της δημόσιας υγείας από το επερχόμενο ψύχος;
11. Ποιες νομικές, θεσμικές και διοικητικές παρεμβάσεις θα κάνετε για να αρθεί επιτέλους η γραφειοκρατική αναστολή του ΑΦΜ της νέας Διαδημοτικής Εταιρείας Τηλεθερμάνσεων (ΔΙΑ.ΤΗ.ΔΥ.ΜΑ) στο ΓΕΜΗ, η οποία έχει μπλοκαριστεί λόγω τεχνικών ζητημάτων προσδιορισμού των εισφορών των συμμετεχόντων Δήμων και αδυναμίας καταβολής μετοχικού κεφαλαίου; Πώς θα ενισχυθούν τακτικά οι Δήμοι για να καλύψουν αυτό το αναγκαίο κεφάλαιο έναρξης; Πώς απαντάτε πολιτικά στο δομικό πρόβλημα της Εθνικής σημασίας δημογραφικής συρρίκνωσης κατά 13,7% στη Δυτική Μακεδονία;
12. Προτίθεστε να τροποποιήσετε άμεσα τον νόμο για το Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας των δημοσίων υπαλλήλων, προσφέροντας ισχυρά, μόνιμα ειδικά οικονομικά και βαθμολογικά κίνητρα, για παράδειγμα αυξημένο επίδομα παραμεθορίου/μετάβασης και ταχύτερη βαθμολογική εξέλιξη, για την προσέλκυση και παραμονή ιατρών, εκπαιδευτικών και διοικητικών υπαλλήλων στη Δυτική Μακεδονία, ώστε να αποτραπεί η πλήρης κατάρρευση των κρατικών, κοινωνικών υποδομών;

ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ (ΑΚΕ)

Παρακαλούνται, επιπροσθέτως, οι αρμόδιοι Υπουργοί να καταθέσουν εμπροθέσμως στο Προεδρείο του Σώματος τα κάτωθι δημόσια έγγραφα:

1. Το πλήρες κείμενο της επιχειρησιακής και χρηματοοικονομικής μελέτης, Business Plan, της ΔΕΗ Α.Ε. (και τα αντίστοιχα πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου) που τεκμηριώνει, με αριθμητικά δεδομένα, τη σκοπιμότητα της οριστικής παύσης της υπερσύγχρονης μονάδας “Πτολεμαΐδα V” τον Σεπτέμβριο του 2026, καθώς και τον αναλυτικό, κοστολογημένο προϋπολογισμό της σχεδιαζόμενης μετατροπής της σε μονάδα φυσικού αερίου Open Cycle Gas Turbine (OCGT) και εν συνεχεία Combined Cycle Gas Turbine (CCGT).
2. Την υπογεγραμμένη σύμβαση, τις εγκεκριμένες μελέτες εφαρμογής και το επίσημο, δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα του έργου κατασκευής των δικτύων διασύνδεσης θερμού νερού, συνολικού προϋπολογισμού 22,68 εκατ. Ευρώ, μεταξύ της νέας μονάδας Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) Καρδιάς και των δικτύων των αστικών κέντρων Κοζάνης, Πτολεμαΐδας, Αμυνταίου, με σαφή, αδιαμφισβήτητη αναφορά στον προβλεπόμενο χρόνο παράδοσης προς χρήση.

3. Κάθε σχετική επίσημη επιστολή, έγγραφο ή ηλεκτρονική αλληλογραφία που αντηλλάγη μεταξύ της ηγεσίας της ΔΕΗ Α.Ε. και ειδικότερα του κ. Γ. Στάσης, και της Διοίκησης της ΔΕΥΑ Κοζάνης και ειδικότερα του κ. Π. Ματιάκη, για το διάστημα από τον Φεβρουάριο του 2025 έως και τον Μάιο του 2026, αναφορικά με: (α) τα αιτήματα παραχώρησης γης στην Καρδιά, (β) την προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού, (γ) τους λόγους επαναξιολόγησης της θερμικής ισχύος από τα 140 MW στα 240 MW, λόγω της αιφνίδιας απόσυρσης της Πτολεμαΐδας V, και (δ) τις ρήτρες καθυστέρησης των ζωτικών έργων τηλεθέρμανσης.

Ο Ερωτών

Αθανάσιος Χαλκιάς
Ανεξάρτητος Βουλευτής
Α' Αθήνας